

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 17/2008 rd

Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om ordnande av Havsforskningsinstitutets verksamheter

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 september 2008 en proposition med förslag till lagstiftning om ordnande av Havsforskningsinstitutets verksamheter (RP 121/2008 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har miljöutskottet lämnat ett utlåtande i ärendet (MiUU 26/2008 rd). Utlåtandet återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- trafikminister Anu Vehviläinen, kanslichef Harri Pursiainen och överdirektör Pekka Plathan, kommunikationsministeriet
- miljöminister Paula Lehtomäki, överdirektör Pekka Jalkanen och förvaltningsdirektör Riitta Rainio, miljöministeriet
- generaldirektör Petteri Taalas, förvaltningsdirektör Marko Viljanen, resultatenhetschef Yrjö Viisanen och meteorolog Lea Leskinen, Meteorologiska institutet
- överdirektör Eeva-Liisa Poutanen, programdirektör Hannu Grönvall, programdirektör Kimmo Kahma, programdirektör Juha-Markku Leppänen, programdirektör Markku Viita-

salo, chefsforskare Pekka Alenius, forskare Jouni Vainio och forskningsassistent Maija Huttunen, Havsforskningsinstitutet

- generaldirektör Lea Kauppi, förvaltningsdirektör Pasi Henriksson, programdirektör Mikael Hildén, laboratorieföreståndare Marja Luotola och limnolog Seppo Knuuttila, Finlands miljöcentral
- forskningschef Petri Suuronen, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet
- enhetschef Laura Raaska, Finlands Akademi
- professor Jorma Kupaarinen, Helsingfors universitet
- avtalsfunktionär Sami Matikainen, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena
- ombudsman Heikki Tuominen, Löntagarorganisationen Pardia rf
- vattenvårdskoordinator Hannele Ahponen, Finlands naturskyddsförbund
- professor Jussi Huttunen
- akademiprofessor Markku Kulmala.

Skriftligt utlåtande har lämnats av

- Helsingfors universitet
- Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorn utbildade FOSU rf
- stiftelsen John Nurminen
- professor Jorma Rantanen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att havsforskningen i Finland omorganiseras så att den tvärvetenskapliga havsforskningen koncentreras till Finlands miljöcentral och Meteorologiska institutet. Avsikten är att det inrättas ett Havsmiljöcenter vid Finlands miljöcentral och ett havsforskningsprogram vid Meteorologiska institutet. Enligt förslaget fördelas Havsforskningsinstitutets nuvarande uppgifter mellan Finlands miljöcentral och Meteorologiska institutet. Dessutom är avsikten att inrätta en separat samordningsgrupp för havsforskningen för att utöver Finlands miljöcentral och Meteorologiska institutet sammanföra också andra centrala institutioner som bedriver havsforskning och producerar oceanografiska tjänster.

Syftet med propositionen är att förstärka Östersjöforskningen och ett helhetsinriktat forskningsgrepp. Avsikten är att skapa bättre förutsättningar för tvärvetenskaplig havsforskning genom att sammanföra forskningsgrupper som idag delvis verkar separat och att bilda starkare forskningsenheter. Omorganiseringen innebär att forskningen kring hav, skydd av hav och sjösäkerhet som för närvarande bedrivs vid tre olika inrättningar samlas på två ställen, där den koncentreras till enheter som är specialiserade på havens fysik och biologi och som har ett nära samarbete med varandra.

Havsforskningsinstitutets operationella verksamhet och forskningen som tjänar trafiksektorn samt den fysikaliska observationen av och forskningen kring Östersjön ska enligt förslaget överföras till Meteorologiska institutet. Den forskning och observation som gäller Östersjöns kemi och biologi ansluts enligt förslaget till Finlands miljöcentral för att förstärka centralens nuvarande havsforskningsuppgifter.

För att de föreslagna arrangemangen ska kunna genomföras föreslås det att Havsforskningsinstitutet som separat forskningsinstitution läggs ner och att lagen om Havsforskningsinstitutet därför upphävs. Ställningen hos de anställda vid Havsforskningsinstitutet tryggas genom övergångsbestämmelser i lag.

Det föreslås vidare att lagen om meteorologiska institutet preciseras så att institutets uppgifter bättre motsvarar de krav som ställs på verksamheten i dag. Lagen om miljöförvaltningen preciseras genom ett omnämnande av att Finlands miljöcentral bedriver havsforskning. Dessutom föreslås det sådana ändringar i sjöräddningslagen och lagen om förhindrande av miljöförorening från fartyg som följer av att Havsforskningsinstitutet läggs ner.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2009. Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig. Utskottet förordar att lagförslaget godkänns utan ändringar men med följande anmärkningar.

Mål

Propositionens mål

Syftet med propositionen är att förstärka Östersjöforskningen och det helhetsinriktade greppet om forskningen. I propositionen föreslås därför

att havsforskningen i Finland omorganiseras så att den tvärvetenskapliga havsforskning som Havsforskningsinstitutet bedriver koncentreras till Finlands miljöcentral och Meteorologiska institutet.

Reformen innebär att Havsforskningsinstitutet läggs ned och att den havsforskning som institutet nu bedriver i framtiden bedrivs vid Meteorologiska institutet och Finlands miljöcentral. Dessa institutioner lyder under två olika ministerier. Meteorologiska institutet sorterar under kommunikationsministeriet medan miljöministeriet styr Finlands miljöcentral.

Utskottet stöder strävan att förstärka havsforskningen, men i likhet med miljöutskottet anser kommunikationsutskottet att uppdelningen av olika funktioner på det sätt som föreslås i propositionen också väcker farhågor om att havsforskningen kommer att splittras när Havsforskningsinstitutets fysikaliska havsforskning samt de uppgifter som hänför sig till sjösäkerhet och klimatförändringar överförs till Meteorologiska institutet. Samtidigt tar Finlands miljöcentral över den havsforskning som anknyter till forskningen kring havens fysik och kemi.

Skyddet av Östersjön. Med tanke på nedsmutningen av Östersjön understryker kommunikationsutskottet i likhet med miljöutskottet betydelsen av miljöfrämjande åtgärder. Reformen måste genomföras på ett sådant sätt att den bibehåller och stödjer andra åtgärder som syftar till att förbättra miljön i Östersjön. Bland sådana åtgärder kan nämnas det skyddsprogram för Östersjön som Finland godkände 2002, EU:s gemensamma havspolitik, Internationella sjöfartsorganisationens beslut i december 2005 att klassificera Östersjön som ett särskilt känsligt havsområde och det aktionsprogram till skydd för Östersjön som HELCOM antog 2007.

Syftet med reformen

Utskottet framhåller att den reform som den nu föreslagna lagstiftningen leder till bör stärka den högklassiga havsforskningen i Finland, som respekteras även internationellt. Reformen måste göra det möjligt att också i fortsättningen ut-

veckla havsforskningen i Finland som tvärvetenskaplig forskning på hög nivå. Det här kräver att regeringen satsar på att koordinera forskningen och utveckla samarbetet mellan olika instanser. Samtidigt måste forskningen resurseras tillräckligt.

Reformen bör också ha som mål att skapa och upprätthålla en forsknings- och innovationsmiljö med internationell konkurrenskraft.

Finansiering

Utskottet understryker att regeringen i framtiden måste se till att havsforskningen har tillräckliga resurser på minst den nivå som för närvarande finns för havsforskning inom Havsforskningsinstitutet, Meteorologiska institutet och Finlands miljöcentral tillsammans. Regeringen ska likaså följa hur Meteorologiska institutet och Finlands miljöcentral styr finansieringen så att den oavkortad går till havsforskning. Reformen innebär att riksdagen inte längre i samband med behandlingen av statsbudgeten själv kan försäkra sig om att de medel som är avsedda för havsforskning till fullt belopp används för denna verksamhet. Miljöministeriet måste därför övervaka att dessa medel inom ramen för Finlands miljöcentrals verksamhet används uttryckligen för havsforskning. Även kommunikationsministeriet ska för sin del övervaka att de anslag som kanaliseras via Meteorologiska institutet styrs till havsforskning.

Hur havsforskningen tryggas

Havsforskningens framtid

Ett problem med reformen från havsforskningens synpunkt är frågan om hur det ska gå att skapa gemensamma modeller för och forska i fysikaliska, hydrologiska och biologiska processer, när den fysikaliska forskningen överförs till ett annat institut. I samband med att sakkunniga har hörts har utskottet försökt ta reda på om den föreslagna verksamhetsmodellen och utplaceringen av olika funktioner är ändamålsenlig och ett utvecklingsbart alternativ på lång sikt, särskilt från havsforskningssynpunkt.

Utskottet har fått ta del av mycket motstridiga bedömningar av reformens konsekvenser. I Finlands Akademis yttrande hävdas det att propositionen refererar endast valda delar av ett utlåtande från en internationell utvärderingsgrupp. I propositionsmotivens allmänna del har man lämnat bort de delar av utlåtandet som framhåller de negativa effekterna. Enligt utvärderingsgruppen är det av största vikt att integrera den prognosticerande modelleringen och experimentella forskningen så att modeller för fysikaliska, hydrologiska och biologiska processer kan kombineras på det sätt som nu sker vid Havsforskningsinstitutet. Därmed får man en bättre helhetsuppfattning om situationen i Östersjön. Finlands Akademis utvärderingsgrupp ser inte heller att de föreslagna ändringarna skulle medföra några sådana synergieffekter för forskningen som är av betydelse för den internationella konkurrenskraften. Professorn i havsbiologi vid Helsingfors universitet Jorma Kuparinen har intagit en negativ ståndpunkt till propositionen och anför att den inte stödjer inrättandet av ett tvärvetenskapligt kompetenscentrum för havsforskning. Finlands naturskyddsförbund säger för sin del att en av riskerna med uppspjälkningen av havsforskningen på många instanser är att en välfungerande forskningshelhet förstörs.

Akademiprofessor Markku Kulmala, som är chef för geofysikaliska avdelningen, och professor Jussi Huttunen har förhållit sig positivt till propositionen. Professor Kulmala anser att förslaget till organiseringen av Havsforskningsinstitutet främjar forskningssamarbetet vid campus Gumtåkt, särskilt mellan hans avdelning och det nya och mer omfattande Meteorologiska institutet. Han tror också att samarbetet mellan universitetet och sektorforskningsinstitutet, dvs. Meteorologiska institutet i Gumtåkt och Finlands miljöcentral i Vik, förstärks och att samarbetet mellan kampusen och forskningsinstitutet kan byggas upp utifrån såväl djup som bredd i kompetensen. Enligt professor Huttunens uppfattning kan Havsforskningsinstitutets experter gott och väl placeras inom ämnesområden i Finlands miljöcentral och Meteorologiska institutet som motsvarar deras egna nuvarande områden.

Professor Jari Niemelä från Helsingfors universitets biovetenskapliga fakultet har en kritiskt positiv hållning till propositionen. Han ser emellertid en fara i det sätt på vilket man i propositionen föreslår att funktionerna ska organiseras. Faran består i att havsforskningen spjälks upp när den fysikaliska havsforskningen samt de operativa uppgifterna i anslutning till sjöfart och sjösäkerhet överförs till Meteorologiska institutet och den kemiskt biologiska havsforskningen till Finlands miljöcentral, vilket innebär att två ministerier svarar för styrningen. För att reformens syfte, dvs. att ytterligare stärka havsforskningen, ska uppnås måste man se till att forskningen i olika instanser (inklusive universiteten) koordineras och att samarbetet förbättras.

Också utskottet är kritiskt positiv till reformen och understryker att regeringen i samband med reformen måste informera om eventuella fördelar och risker med omorganiseringen och vidta åtgärder för att avvärja eventuella negativa verkningar. För att detta ska vara möjligt måste forskningen i olika instanser koordineras och samarbetet intensifieras.

Havsmiljöcentret

Av propositionen framgår att reformen tar sikte på att skapa en övergripande enhet för ekologisk Östersjöforskning vid Finlands miljöcentral, ett Havsmiljöcenter, som ska bli dubbelt större än den nuvarande forskningsenheten. Den experimentella havsbiologiska forskningsverksamheten föreslås fortsätta i Finlands miljöcentrals lokaler vid Mechelingatan och dessutom i Dynamicum i Gumtåkt, men den kemiska laboratorieforskningen koncentreras enligt förslaget till Håkansåker. Enligt propositionen kommer Havsmiljöcentret vid Finlands miljöcentral och havsforskningsenheten vid Meteorologiska institutet också att bli starkare samarbetsparter inom internationell forskning och internationellt samarbete och kan också bättre än tidigare konkurrera om internationell finansiering.

Miljöutskottet har särskilt uppmärksammat eventuella problem som kan följa av en ledningsstruktur som faller inom två olika förvaltningsområden. Utskottet anser att Havsmiljö-

centret, som inrättas i samband med Finlands miljöcentral, kommer att få en alldeles speciell ställning. Centret är en separat enhet som sorterar direkt under generaldirektören. Centret ska ha hand om och utveckla viktiga delar av havsforskningen samt underhålla och administrera den infrastruktur som behövs för havsforskning, inbegripet forskningsfartygen Muikku och Aranda, som kommer att administreras av Finlands miljöcentral. Målet är ett högeffektivt utnyttjande av fartygen genom en logistiskt optimal kombination av uppföljning och forskningsprojekt. Det är ett problem att Havsmiljöcentrets verksamhet kommer att förläggas till tre olika verksamhetsställen. Detta resulterar i logistiska olägenheter som att laboratorieprover måste transporteras och personalen förflytta sig. Utskottet poängterar vikten av att verksamheten vid laboratorierna ordnas på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt trots att de arbetar i olika lokaler. Det här är nödvändigt för att säkerställa forskningsverksamheten.

De mest betydande synergieffekterna för forskning och annat arbete i anslutning till det kommer att noteras där funktioner som stöder varandra förenas. Enligt uppgift till utskottet har staten beredskap att flytta Finlands miljöcentral och Havsmiljöcentret, som från 1.1.2009 hör till miljöcentralen, till kampusområdet i Vik. Miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet ingick 23.10.2008 ett samarbetsavtal i syfte att förstärka och effektivisera forskningsverksamheten inom förvaltningsområdena. Samarbetsavtalet syftar till att grunda ett miljö- och naturkonsortium, som skulle omfatta respektive ministeriums sektorforskningsinstitut. Merparten av de institut som hör till konsortiet finns inom kampusområdet i Vik. Flytten av Finlands miljöcentral till Vik innebär därmed en förstärkning av samarbetet.

Utskottet påpekar att de förberedande åtgärderna för att bygga ett nytt hus för Finlands miljöcentral i Vik borde påbörjas omedelbart. Detta skulle även stärka det planerade miljö- och naturresurskonsortiet. Forskningsinstitutet kommer att dra nytta av att deras verksamhet är koncentrerad till ett och samma ställe. De kan då på

bästa möjliga sätt utnyttja närheten till Helsingfors universitets verksamhet inom biologi och miljövetenskap och skapa fruktbara verksamhetsförutsättningar för en samordnad havsforskning vid det nya Havsmiljöcentret. Utskottet föreslår vidare att riksdagen godkänner ett uttalande som uppmanar regeringen att utreda möjligheterna att inrätta ett Havsmiljöcentrum i Vik med en mer omfattande verksamhet än vad som föreslås i denna proposition (*Utskottets förslag till uttalande 1*).

Havsforskningsfartyget Aranda

I likhet med miljöutskottet ser kommunikationsutskottet att problem kan uppstå när styrningen av Arandas verksamhet och de operativa utgifterna ska fördelas mellan Meteorologiska institutet och Finlands miljöcentral. Enligt utskottet är det särskilt oroväckande att omkostnader för fartyget har fördelats på ett sätt som inte baserar sig på strategisk behovskartering (Meteorologiska institutet 35 % och Finlands miljöcentral 65 %) och som inte garanterar att verksamheten fungerar flexibelt i praktiken.

Utskottet finner det viktigt att havsforskningsfartyget Arandas verksamhet säkerställs också i framtiden. Vid expertutfrågningen framgick det att Aranda under de senaste åren har haft inmot 120 forskningsdygn och därmed borgat för att havsforskarna har haft tillräckligt med intressanta arbetsuppgifter. Utskottet har informerats om att bland annat de höjda bränslekostnader leder till att den planerade finansieringen inte är tillräcklig för en så omfattande verksamhet. Utskottet föreslår därför att riksdagen godkänner ett uttalande enligt vilket havsforskningsfartyget Arandas finansiering ska tryggas i statsbudgeten så att fartyget har möjlighet att genomföra minst 120 forskningsdygn årligen (*Utskottets förslag till uttalande 2*).

Fortsatta åtgärder

Det är viktigt att följa och stödja den högklassiga och även internationellt respekterade havsforskningen i Finland. I enlighet med propositionens uttalade syften ska denna havsforskning bli allt bättre i framtiden, vilket förutsätter en med

internationella mått mätt konkurrenskraftig, attraktiv och innovativ forskningsmiljö. Utskottet understryker att statsrådet bör fästa särskild vikt vid att forskningen koordineras och samarbetet förbättras samt vid att forskningen får tillräckliga resurser och anslag. Detta sker bäst i en separat arbetsgrupp med uppgift att följa och övervaka hur forskningen utvecklas och finansieras. För att trygga havsforskningen föreslår utskottet att riksdagen godkänner ett uttalande om att en arbetsgrupp ska tillsättas för att följa hur havsforskningen utvecklas och finansiera samt lämna riksdagen en redogörelse om detta i september 2010 (*Utskottets förslag till uttalande 3*).

Personalens ställning

Personalorganisationerna har i sina yttranden fäst särskilt avseende vid personalens ställning och avlönning samt vid faktorer som har betydelse för de visstidsanställda i samband med övergångsskedet.

Hur propositionen har beretts

Utskottet har vid expertutfrågningen uppmärksammat på hur propositionen har beretts och på personalens ställning i samband därmed. I propositionen sägs att god personalpolitik har iakttagits vid överföringen av personalen och att frågan med anknytning till överföringen har behandlats i samarbetsförfarande. De involverade ministerierna har förvisso träffat personalen vid två tillfällen men enligt personalens uppfattning motsvarar detta inte framställningen i propositionen om förfarandet. Ett klagomål i saken har inlämnats till justitiekanslern och utskottet tar därför inte ställning till denna fråga, eftersom den behandlas av en behörig myndighet.

Personalens framtid

I propositionen sägs att de anställda vid Havsforskningsinstitutet får i snitt lägre löner än personalen vid Meteorologiska institutet och Finlands miljöcentral. När Havsforskningsinstitutets personal överförs till Meteorologiska institutet och Finlands miljöcentral ökar lönekostnaderna för de bäge sistnämnda.

Utskottet poängterar att lönestrukturen måste rättas till så att de anställda vid Havsforskningsinstitutet får en lön som motsvarar den som de anställda vid Meteorologiska institutet och Finlands miljöcentral får. En situation där anställda som utför samma arbete får olika lön är ohållbar. Också de mottagande inrättningarnas personal är orolig över att löneutvecklingen för deras vidkommande stannar upp till följd av sammanläggningen. Utskottet föreslår därför att riksdagen godkänner ett uttalande där det förutsätts att lönen för den personal som överförs från Havsforskningsinstitutet korrigeras så snabbt som möjligt och att en utredning om detta lämnas till miljöutskottet och kommunikationsutskottet i september 2009 (*Utskottets förslag till uttalande 4*).

Förslag till beslut

Med stöd av det som anförs ovan föreslår kommunikationsutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar och

att fyra uttalanden godkänns (Utskottets förslag till uttalanden).

Utskottets förslag till uttalanden

1. *Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att så snart som möjligt flytta Finlands miljöcentrals verksamhet till kampusområdet i Vik och utreder möjligheten att inrätta ett Havsmiljöcenter i Vik som är mer omfattande än den enhet som föreslås i propositionen och som inkluderar Meteorologiska institutets havsforskning, Finlands miljöcentral, det nedlagda Havsforskningsinstitutet, samt andra enheter inom kampusområdet i Vik som arbetar med havsbiologi och miljöforskning.*
2. *Riksdagen förutsätter att regeringen i statsbudgeten säkerställer en tillräcklig finansiering av forskningsfartyget*

Aranda så att fartyget har möjligheter att årligen genomföra minst 120 forskningsdygn.

3. *Riksdagen förutsätter att regeringen tillsätter en arbetsgrupp för att följa hur havsforskningen utvecklas och finansieras samt lämnar en utredning om detta till riksdagen i september 2010.*

4. *Riksdagen förutsätter att lönen för den personal som överförs från Havsforskningsinstitutet så snart som möjligt korrigeras så att den motsvarar lönen för personalen vid Meteorologiska institutet och Finlands miljöcentral samt förutsätter att dessa organisationer i september 2009 lämnar en utredning till miljöutskottet och kommunikationsutskottet om den överförda personalens löner.*

Helsingfors den 26 november 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Martti Korhonen /vänst
medl. Mikko Alatalo /cent
Marko Asell /sd
Leena Harkimo /saml
Lauri Kähkönen /sd
Mats Nylund /sv
Reijo Paajanen /saml
Markku Pakkanen /cent

Lyly Rajala /saml
Tero Rönni /sd
Janne Seurujärvi /cent
Johanna Sumuvuori /gröna
Ilkka Viljanen /saml
ers. Sari Palm /kd
Pentti Tiusanen /vänst
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.

RESERVATION

Motivering

Regeringens proposition handlar om att lägga ner Havsforskningsinstitutet och fördela dess verksamheter mellan Finlands miljöcentral och Meteorologiska institutet. I praktiken innebär det här att havsforskningen spjälks upp rent fysiskt. I samband med beredningen har havsforskningen i Finland granskats ytterst ytligt. Propositionen innebär ett steg tillbaka från den internationella linje som följs i modern havsforskning och resultatet blir en väsentlig försämrad förmåga att ta tag i miljöproblemen i Östersjön.

Det förefaller inte finnas någon vetenskaplig grund för den föreslagna indelningen, som inte heller tryggar livsdugligheten hos Havsforskningsinstitutets framgångsrika forskningsinriktningar. En uppspjälkning av Havsforskningsinstitutet på det föreslagna sättet skulle innebära att havsfysiken skiljs från havskemin och -biologin. Detta står inte i samklang med internationell havsforskningspraxis och försämrar de facto havsforskningen. Regeringen visar genom propositionen att den inte har förstått att de fysikaliska, kemiska och biologiska processerna i havet är förbundna med varandra på ett ouplösligt sätt. En internationell utvärderingsgrupp har konstaterat att Havsforskningsinstitutets gällande strategi motsvarar den moderna havsforskningens krav på tvärvetenskaplighet och tillämpad problemlösning.

Havsforskning kräver en högklassig och mycket dyr infrastruktur som kostar att underhålla och använda. Med tanke på Havsforskningsinstitutets ekonomiska omständigheter har exempelvis forskningsfartyget Aranda skött denna uppgift med glans. När fartygens verksamhet nu splittras upp på två inrättningar i branschen uppkommer intressekonflikter när det gäller att underhålla och använda fartyget. Detta kan även avspeglats på forskningsgruppernas samarbete. Vi har redan fått prov på något av detta när det gäller Meteorologiska institutets

och Finlands miljöcentrals attityd till Arandas verksamhet.

Havsforskningsinstitutets personal har under beredningen satts på prov i fråga om arbetsmotivation och engagemang. Det är särskilt beklagligt att personalen under hela processen inte har beretts någon möjlighet att påverka sin egen ställning i den nya organisationen. De viktigaste besluten har fattats utan att Havsforskningsinstitutet eller dess personal har hörts. Personalen underrättades om att institutet läggs ner endast några ögonblick före hela saken offentliggjordes.

Ett samhällspolitiskt oroväckande inslag i hela affären är överföringen av budgetmakten. Beslutet att lägga ner Havsforskningsinstitutet innebär att budgetmakt överförs från riksdagen till Meteorologiska institutets och Finlands miljöcentrals direktörer, som inom ramen för sina egna ämbetsverk kan besluta hur stora resurser som ska kanaliseras till havsforskningssektorn. Detta innebär att havsforskningens internationella prestige sjunker från en statlig nivå till en institutsnivå och detta står helt i konflikt med Finlands internationella intressen av att påverka livsdugligheten inom Östersjöområdet.

I regeringens proposition kritiserar Havsforskningsinstitutets verksamhet men Kommunikationsministeriet, som ansvarat för beredningen, har aldrig gett någon sådan återkoppling i sin respons till institutet.

Det finns preliminära planer på att flytta Finlands miljöcentral till kampusområdet i Vik. Det har redan fattats beslut att flytta Helsingfors stads miljöcentral till Vik. I detta skede vore det klokaste beslutet med tanke på att säkerställa Östersjöforskningen att avbryta nedläggningen av Havsforskningsinstitutet och i stället börja planera ett nytt havsmiljöcenter i Vik. Havsforskningsinstitutets personal och ledning har föreslagit detta. I stället för att splittra upp Havsforskningsinstitutets verksamhet på två ämbetsverk och fyra fysiska adresser borde man börja

planera för att slå ihop Finlands miljöcentral, Havsforskningsinstitutet och Meteorologiska institutet. Detta kunde resultera i ett verkningsfullt havsmiljöcenter inom miljöministeriets behörighetsområde.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslaget förkastas och

att riksdagen godkänner följande ställningstagande: Åtgärder vidtas för att inrätta ett havsmiljöcenter på kampusområdet i Vik och samtidigt utreds möjligheten att sammanslå Finlands miljöcentral, Havsforskningsinstitutet och Meteorologiska institutet inom ramen för miljöministeriet.

Helsingfors den 27 november 2008

Tero Rönni /sd
Marko Asell /sd
Martti Korhonen /vänst

Lauri Kähkönen /sd
Sari Palm /kd
Pentti Tiusanen /vänst.